

Zbigniew Adamowicz

"Administracja publiczna w Polsce - wyzwania edukacyjne", Lublin 16-17 marca 1998 roku : [sprawozdanie z konferencji]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 5, 261-263

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji naukowej na temat: *Administracja publiczna w Polsce – wyzwania edukacyjne*, Lublin 16–17 marca 1998 roku

Konferencję zorganizowano z inicjatywy: Centrum Studiów nad Rosją i Europą Środkowozachodnią Rutgers University of New Jersey (RU), Zakładu Samorządów i Polityki Lokalnej Wydziału Politologii UMCS w Lublinie (WP UMCS) oraz Development Alternatives, Inc. (DAI).

W imieniu gospodarzy otworzył obrady rektor UMCS prof. Kazimierz Goebel. Następnie głos zabrali przedstawiciele zagranicznych instytucji zaangażowanych w proces wspierania reform ustrojowych w Polsce: William M. Frej (United States Agency for International Development), prof. Joanna Regulska (RU), dr Mirosław Grochowski (DAI).

Merytoryczną część obrad rozpoczęto od dyskusji panelowej na temat: „Reforma państwa aktualne problemy, nadchodzące wyzwania”. Wprowadzenia dokonali: prof. Jerzy Regulski (przewodniczący Komisji do Spraw Reform Ustrojowych Państwa), dr Elżbieta Hibner (doradca Prezesa Rady Ministrów), Bohdan Marciniak (dyrektor Departamentu Administracji Publicznej MSW i A), dr Włodzimierz Puzyna (poseł klubu UW, rektor Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Szczecinie).

Przedstawili oni cele, uwarunkowania i bariery procesu decentralizacji państwa i reformy ustroju samorządu terytorialnego m.in.: 1) wprowadzenie zasady pomocniczości państwa, 2) przekazanie majątku skarbu państwa na rzecz gmin oraz samorządu powiatowego i wojewódzkiego, 3) decentralizację finansów państwa poprzez likwidację lub ograniczenie funduszy i dotacji celowych oraz dwukrotne zwiększenie kwot przekazywanych do dyspozycji jednostek samorządowych, 4) przeprowadzenie reformy ubezpieczeń społecznych, służby zdrowia i systemu oświaty, a także, 5) ułatwienie procesu integracji europejskiej. Dyskutanci zwrócili uwagę na konieczność konstytucyjnej delegacji uprawnień z organów centralnych do samorządowych, większą przejrzystość gospodarowania finansami publicznymi, zapewnienie stabilności funkcjonowania administracji samorządowej.

Uczestnicy konferencji wyrażali swe uwagi co do koncepcji i sposobu wprowadzania decentralizacji państwa; niedoinformowania czy wręcz dezinformowania społeczeństwa o charakterze i znaczeniu przemian ustrojowych, zwłaszcza nowego podziału terytorialnego kraju; braku wśród zasadniczych celów reformy odbiurokratyzowania administracji państwowej i samorządowej; niedostrzegania przez rząd potrzeby szerszej dyskusji społecznej na temat wariantów przemian oraz ich kosztów społecznych; zwiększającej się ciągle liczby stanowisk urzędniczych (wzrost o 1/3 w ciągu ostatnich 6 lat); niewydolności procesów legislacyjnych (uchwalanie aktów prawnych często sprzecznych ze sobą). Jeden z dyskutantów podał w wątpliwość istnienie jasnego, całościowego programu przemian.

Zgłoszone obawy starali się rozwiązać uczestnicy konferencji zaangażowani od strony praktycznej w realizację reformy administracyjnej. Głównym ich argumentem było wskazanie „sekwencyjności” poszczególnych etapów zmian ustrojowych.

Wszyscy natomiast byli zgodni co do konieczności stworzenia nowoczesnego systemu kształcenia kadr administracji publicznej, mającego na celu podniesienie ich kwalifikacji, kształtowanie umiejętności menedżerskich i kreatywności, a także pogłębienie świadomości służby dla społeczeństwa.

Drugi blok tematyczny konferencji – „Tworzenie szkół administracji publicznej w Polsce. Doświadczenia i bariery rozwoju” – poświęcony został kwestiom powstania i funkcjonowania wymienionych uczelni w warunkach reformy szkolnictwa wyższego oraz oceny istniejących programów studiów w kontekście reformy państwa. Wpro-

wadzenia do niego dokonali: prof. Bronisław Ziemanin (WSAP w Szczecinie), prof. Barbara Kudrycka (rektor Szkoły Samorządu Terytorialnego w Białymstoku), dr Krystyna Płaza (rektor Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Łodzi), dr W. Puzyna (rektor WSAP w Szczecinie), dr hab. Stanisław Michałowski (kierownik Zakładu Samorządów i Polityki Lokalnej na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie).

Wskazywano, że główną przesłanką tworzenia nowych szkół i specjalności jest konieczność przygotowania zarówno nowych elit, czy „korpusu liderów” dla zrealizowania wizji państwa obywatelskiego, jak również wysokiej klasy urzędników dla administracji publicznej. Mówiono też o konieczności powiązania działań edukacyjnych z praktyką; utworzenia nowych specjalizacji (np. finanse publiczne, doradztwo komunalne); monitorowania systemu nauczania w kierunku utrzymania wysokiej jakości procesów kształcenia; ułatwienia przepływu absolwentów studiów licencjackich na studia uniwersyteckie; interdyscyplinarnego podejścia do realizacji programów studiów.

Przedstawiciele szkół prywatnych krytycznie odnieśli się też do koncepcji reformy szkolnictwa wyższego, które utrudnią rozwój uczelni prywatnych i utrwalą monopol szkół państwowych, np.: możliwość zatrudnienia pracownika uniwersyteckiego tylko przez jedną uczelnię prywatną, przyznawanie uprawnień licencjackich szkołom prywatnym na określony czas, częstsze kontrole warunków lokalowych i jakości usług dydaktycznych. Wskazywali zarazem, że zaletą szkolnictwa prywatnego, w porównaniu z państwowym, jest szybkie dostosowanie się do wymagań i potrzeb społecznych.

W drugim dniu obrad w czasie przedpołudniowej dyskusji panelowej, skoncentrowano się na problematyce: „Kształtowania programów studiów w zakresie administracji publicznej”. Referowali zagadnienie referenci w WSAP w Szczecinie (dr Bazyli Baran i mgr Ryszard Strzelecki), następnie z Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej – Akademii Ekonomicznej w Krakowie (mgr Marek Benio) oraz w imieniu Zakładu Samorządów i Polityki Lokalnej Wydziału Politologii UMCS w Lublinie dr Agnieszka Pawłowska.

Zwrócono uwagę na specyfikę programów studiów wymienionych uczelni z przewagą zagadnień prawnych (WSAP), ekonomicznych (MSAP - AE), politologicznych (WP UMCS).

Popołudniowe obrady dotyczyły koncepcji nauczania przedmiotu „Wprowadzenie do administracji publicznej”. Podstawę do rozważań stanowiły programy przygotowane i prezentowane przez przedstawicieli WSAP w Szczecinie (prof. Jolanta Zieziula) i MASP - AE w Krakowie (mgr M. Benio). Własne koncepcje i uwagi dotyczące potrzeby uzupełnienia programu przedmiotu zgłosiły m.in.: Ann Graham (Rutgers University), prof. J. Regulska (RU), dr Julita A. Rybczyńska (WP UMCS), prof. B. Kudrycka (SST w Białymstoku).

W dyskusji skoncentrowano się głównie wokół treści i metod nauczania przedmiotu. Wśród wiodących problemów wymieniono potrzebę: uatrakcyjnienia i upracticznienia zajęć, odchodzenia od formuły wykładu na rzecz interaktywnych metod nauczania, włączenia praktyków do procesu dydaktycznego, uzupełnienia bloków przedmiotów uniwersalnych seminariami, wykładami monograficznymi i fakultatywnymi, skorelowania przedmiotu „Wprowadzenie do administracji publicznej” z innymi przedmiotami, zasygnalizowania w treściach nauczania różnic w funkcjonowaniu administracji centralnej i lokalnej, publicznej i prywatnej, usunięcia rozbieżności pomiędzy nazwą przedmiotu a proponowanymi treściami nauczania.

W czasie spotkania podjęto decyzję o koordynacji działań w następujących kwestiach: opracowania i publikacji podręczników: „Wstęp do nauki o administracji publicznej” (WSAP Szczecin i WP UMCS Lublin) oraz „Wprowadzenie do ekonomiki

sektora publicznego” (MSAP AE Kraków), opracowania wspólnych projektów badawczych oraz wydawania pisma naukowego, wymiany kadr między uczelniami oraz włącznie do współpracy innych ośrodków krajowych i zagranicznych, wsparcia powyższych zamierzeń przez DAI (dr M. Grochowski) z wykorzystaniem techniki komputerowej, ustalenia miejsca i terminu następnej konferencji poświęconej tematyce interaktywnych metod nauczania administracji publicznej (Szczecin 18-19 maja b. r.).

Zbigniew Adamowicz

BIBLIOGRAFIA PRAC PRACOWNIKÓW WYDZIAŁU POLITOLOGII UMCS ZA LATA 1994–1995

Poniższym wykazem rozpoczynamy cykliczną prezentację dorobku pracowników naukowych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Zespół opracowujący starał się nadać bibliografii charakter kompletny, dlatego też zostały w niej zarejestrowane różne formy wydawnicze: książki autorskie, współautorskie, prace pod redakcją, artykuły oraz inne publikacje (recenzje, sprawozdania, przyczynki, hasła). Przedstawiony w tegorocznym tomie wykaz objął prace, które ukazały się w latach 1994–1995 i zostały napisane przez osoby w tym okresie pracujące na Wydziale. W nielicznych przypadkach uwzględniliśmy także te publikacje, które – z przyczyn od autorów niezależnych – nie ukazały się w zapowiadany czasie, tzn. wcześniej, lecz druk ich nastąpił dopiero w latach 1994–1995. Spis prac za lata 1996–1997 zamieścimy w numerze następnym. Dane bibliograficzne zostały pozyskane z autoryzowanych sprawozdań składanych dorocznie przez pracowników. Zamieszczone w bibliografii opisy mają charakter skrócony, zawierają więc tylko te elementy, które są niezbędne do identyfikacji i odnalezienia publikacji. Nadaliśmy bibliografii trójczęściowy wewnętrzny podział: (1) książki – obejmujący prace tak autorskie i współautorskie, jak i zbiorowe pod redakcją; (2) artykuły opublikowane w czasopiśmie i pracach zbiorowych; (3) inne publikacje – w tym również o charakterze popularno-naukowym – recenzje, sprawozdania, przyczynki, hasła encyklopedyczne.

BIBLIOGRAFIA PRAC ZA ROK 1994

I. Książki

- 📖 *Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej*, red. L. Ludorowski, Serie Litteraria Lublinensia, t. 8, Lublin 1994.
- 📖 Jachymek Jan, Pomarański Antoni, *Cukrownia „Klemensów” 1894–1994*, Lublin 1994.
- 📖 Janusz Grzegorz, *Zagadnienia teorii i praktyki grup etnicznych*, Lublin 1993 [druk w 1994].